

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szerda 1909. december 29.

292. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

a kiadóhivatali mérsékelt áron számít.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Az ujjáépített Messina és Reggio.

Ma van az évfordulója annak a rettenetes katasztrófának, amely 1908 december 28-án a kora reggeli órákban harmincöt perc alatt rombadöntötte Olaszország virágzó, gazdag déli részét: Messinát és Reggio di Calabriaiát. Rövid félóra alatt két nagykiterjedésű tartomány pusztult el s ahol előzetesen a karácsonyi ünnepek alatt gondatlanul pihent vagy szórakozott, ott csakhamar kétszáz ezer ember holtteste, romhalmaz, por és lángtenger fedte a földalatti lökésektől szokatlanul rengő földet. Az egész művelt világ fájdalommal részvétel fordult az iszonyu szerencsétlenségtől gyászba borult Olaszország felé. Az elpusztult vidék kikötőiben horgonyzó kereskedelmi és hadi hajók személyzete nemzetiségi tekintet nélkül sietett menteni, ami csekély még megmenthető volt. A mentésből kivette részét az ott horgonyzó Nagy Lajos, Matkovic és Buda II. Adria gőzösök tisztikara és legénysége is, akik életök kockázatával merészkedtek a még mindig remegő partra, hogy a romhalmaz és tüztengerből kimenekítsék azt a néhány szerencsétlent, akik félig meztelenül csak a pusztta életüket tudták megmenteni. A világ minden részében csakhamar megindult a gyűjtés s számos milliókra rugó összegekkel és élelmiszerekkel, építési anyaggal igyekeztek némileg enyhíteni a minden képzeletet felülhaladó szerencsétlenséget. A borzalmas hajnal óta egy év múlt el s mint alkalmi tudósítónk jelenti Messinából, a hátramaradtak a gyűjtött pénzből, építési anyagból, és az olasz parlament által megszavazott nagy államkölcsönből új várost és új tartományt varázsoltak szorgalmas munkával, amely sok tekintetben szebb az elpusztultnál is.

A mintegy öt mérföld széles messinai szorosától elválasztott Messina és Reggio lakói, mihelyt a rettenetes szerencsétlenség által megviselt lelkiállapotuk kissé lecsillapodott, rögtön hozzáfogtak az építkezéshez, amelyet a régi város mellett folytatnak. Az ujjáépítés terén a reggioiak vezetnek, mert már van törvényszéki, kórházi épületek, iskolák, bankok, vámház, börtön, örültek háza, (amely már is zsúfolásig megtelt), hatalmas templomok s több bádoglemezektől összeállított kápolnájuk. Megkezdték az új színház építését is. Az épületek azonban nem téglából, hanem fából készültek. A számozott, amerikai rendszer szerint nyitott utcák egyenesek s egymást derékszögben metszik. Elkészült a telefon, táviró, sőt a villanyvezeték is. Több ujjonnan ásott kut vizét közös medencébe vezették, ahonnan a friss ivóvizet csövekben szállítják szét. A reggioiak különösen a vízvezetékükre büszkék, mert ezzel is megelőzték a messinaiakat.

Az építéssel egyidejűleg folytatják a bontási munkálatokat is. A lebontott házak anyagát vagy felhasználják az építkezésnél, vagy pedig

a tengerbe hordják, hogy a tengerparti korzót még inkább kiszélesíthessék. Ha azonban olyan szilárd szerkezetű emeletes házra akadnak, amelynek csak a felső traktusa rongálódott meg, akkor az emeleti részeket lehordják s a földszinti traktus fölé tetőt húznak és készen van egy új ház. Készült több japán rendszerű ház is, amelynek falát drótháló közé foglalt téglák képezik. Azonban a sok faház még így sem elegendő a sok lakosság befogadására s így történt, hogy számos kereskedő, boltos, mérsáros még mindig a szabad ég alatt árulja holmiját.

A fából épített házak azonban nem nyújtanak védelmet a téli időjárás ellen, mert kályhát tűzveszedelem nélkül nem alkalmazhatnak a barakkokban. A bajt tehát úgy igyekeznek orvosolni, hogy a kályhákat az utcán helyezték el s ott melegítik a hidekől meggémberedett tagjaikat.

Szorgalmasan folytatják az ásásokat is s a felszínre került hullákat nagy meszes gödrökbe gyűjtik össze. Az egy évvel ezelőtt történt borzalmas szerencsétlenség azonban maradandó nyomokat hagyott hátra az emberek lelkében. Fásult némaságban dolgoznak s munka közben nem hangzik fel az édes olasz dal. Arcukról leolvasható a fájdalom és gyász s csak akkor könnyebűlnek meg, ha a múlt évi borzalmas hajnal iszonyatosságait elmesélhetik az arra járó idegeneknek. Az utcákon pedig csapattal járnak a csendes örültek, akik tétova tekinteteket vetnek jobbra-balra, mintha szereteteiket, hozzátartozóikat keresnék . . .

Az ujjáépült Reggionak is megvan már az utcai speciálitása. Az utcákon felállított vászon-sátorokban ugynevezett íródeákok dolgoznak, akik olcsón elvégzik az ügyes-bajos emberek levelezését, folyamodványokat stb. írnak s különösen ásatási ügyekben adnak szakszerű felvilágosítást. Említsre méltó, hogy az utcai bürök a szegényektől nagyon kevés honoráriumot kérnek.

A borzalmas szerencsétlenség a hála érzetét nagyon kifejlesztette a földrengéstől sújtott lakosságban. Ha ugyanis a külföldi kereskedelmi tengerésztisztek közül felismerik azokat, akik a borzalom óráiban önfeláldozással mentették a szerencsétleneket, akik csak a pusztta életüket menthették meg, mert vagyonuk, ruhájuk odaveszett, hálás örömmel köszöntik őket. Így üdvözölték az Adria hajótársaság Nagy Lajos gőzösének tisztikarát, többek között Seidelhuber Viktor tengerészkapitányt is, aki az elsők között volt, mikor menteni kellett.

Az élelmiszerek az általános nagy drágaság ellenére is olcsók. Így például egy kiló friss, nagyszemű szőlőt harminc centesimért lehet vásárolni. Aránylag már nagy a kereskedelmi forgalom is, amelynek lebonyolításában a reggioiak az északolasz, angol, német kereskedőkkel osztózkodnak. A modern elvek figye-

lembevételével készült Reggio építkezése előrehaladottabb a messinainál, azonban Messina jövője mégis nagyobb, mert hatalmas hajózható kikötője, jobb földrajzi fekvése miatt a vezetésre szinte predesztinálva van.

Az egyházi célokot szolgáló épületek felépítésével a pápa gondoskodott, aki egy angol vállalkozóval szerződést kötött, hogy a templomokat, kápolnákat a pápai kincstár terhére építse meg. A sok ujjonnan épült templomba már karácsony előtt seregestül tódultak az emberek, hogy hála imával forduljanak az egek urához. Imáikat még a sűrűn megismétlődő földrengések sem zavarták meg, mert már a szakadatlan rengést is megszokták. A szomorú évforduló közeledésével mindenki, szegény, jómódu egyformán gyászmisét rendelt elhalt kedveseik lelkiüdvéért. A gyászmiséket azonban olyan arányban rendelték meg, hogy végre is a pápa intézkedett. A pápa ugyanis rendeletileg megengedte, hogy a mai szomorú napon Olaszország minden városában, községében gyászmiséket mondjanak, hogy ily módon a szegény is megnyugvást találjon.

Szomorú nap a mai évforduló Olaszországban, különösen Messinában és Reggio di Calabriaiban, ahol még ma is sirva emlegetik „sia possibile 200,000 uomini in 35 secondi“. A gyászba borult délolasz tartományokban ma egész nap pihennek a dolgozó kezek, szünetel a munka, iskolák, hivatalok zárva vannak.

UJDONSÁGOK.

— **Nincs ülés.** A városi képviselőtestület, az állandó bizottság, ugyszintén az összes városi bizottságok ez évben már nem tartanak ülést. A rappresentanza legközelebbi ülése január 7-ére van kitűzve.

— **Szilveszteri mulatság.** A Fiumei Magyar Kör december 31-ikén világpostával egybekötött Szilveszter estét rendez.

— **Torpedóhajó gyakorlatozása.** A „Boa“ haditengerészeti torpedóhajó, amely tegnap reggel innen elindult, tegnap este visszaérkezett és már ma reggel újból visszafordult Pólabá.

— **Karácsonyi jótékonyosság.** Az Első Fiumei Rákóczi-asztaltársaság a karácsonyi ünnepek alkalmából a kórház-utcai állami fiúiskola tanulói közül öt szegénysorsú fiút teljesen felruházott. Az iskola igazgatósága ezúton is köszönetét fejezi ki a jótékonyaságért.

— **Kártyagyár Fiumében.** A szaloniki világhírű Modiano S. D. kártyagyár, mint ismeretes, elhatározta, hogy Fiumében fióktelepet létesít, amely nemcsak játékkártyát, hanem cigarettapapírhüvelyt is fog készíteni. Miután a Via Germanian sikerült alkalmas gyárhelyiséget találni, amelyet modern felszereléssel láttak el, a Modiano cég fiumei telepe ma megkezdte az üzemet. A gyár egyelőre husz, leginkább női munkást foglalkoztat.

— **Megtámadott gyárigazgató.** A Whitehead torpedógyár igazgatója, Jones Albert, tegnap este kilenc óra után telefonon segítséget kért a mlaccai rendőri kirendeltségtől, mert néhány részeg őt, egyik mérnökét és ennek nejét a Danubius gyár melletti uton megtámadta. A kirendeltség vezetője két rendőrrel csakhamar megjelent a helyszínén s megállapította, hogy a támadók Z. A. kereskedő, L. I. pék és még két társuk voltak. A gyárigazgató ma megjelent egyik orvosnál, aki megállapította, hogy a támadók arcán, bal szeménél s mindkét kezefején könnyebben megsebesítették. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Az automobili-csónak.** Revailles francia mérnök olyan gépjárművet készített, amelyik félig automobil, félig csónak, úgy hogy szárazföldön épp úgy használható, mint vizen. Az automobil-csónak egy nagy csónakból áll, amely kerekkel van ellátva. A kereknek nincsnek küllők, hanem korong alakúak és igen egyszerű mechanizmus által működésen kívül helyezhetők. Az automobil-csónak hátsó részén egy hajócsavar és a kormányzókészülék van elhelyezve. A csavart és a kerekeket ugyanegy motor hajítja, elmés mechanizmus segítségével azonban egyik is, másik is igen könnyen kikapcsolható a gépezetből. Az automobil-csónaknak különösen halászati szempontból lesz nagy jelentősége és a francia műszaki csapatok lavaszi gyakorlatozásaiakon már ki is fogják próbálni a technikának ezt a legújabb alkotását.

— **Veszedelemes utas.** Marics Mátyás altiszt, aki a haditengerészet Adria hajóján tesz szolgálatot tegnap délután az öt órai vonattal akart Pola felé utazni. Mikor a vonat már megindult, Marics még mindig bucsuzott az ismerőseitől, úgyhogy könnyen baleset történhetett volna. Az állomásfőnök felszólítására a kalauz figyelmeztette a hadfit, ez azonban előrántotta a bajonettjét s leszurással fenyegette meg a kalauzt. A szolgálatot teljesítő vasutas most megállította a vonatot, a dühös tengerészt leszállította s átadta a Jellasich gyalogezred kérésére, amely Marics altisztet letartóztatta.

— **Patkányirtás a „Nehaj“ gőzösön.** A Magyar-Horvát hajóársaság „Nehaj“ gőzösen tegnap reggel clayton-készülékkel patkányirtást végeztek.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Tegnap este a san nicolói rendőri kirendeltséget értesítették, hogy a déli vasut vágányai felett mintegy nyolc méternyi magasságban levő hidról egy fiatalember öngyilkos szándékkal levetette magát. Az értesítés folytán a kirendeltség vezetője, miután értesítette a mentőállomást és a központi rendőrséget, a helyszínére sietett s megállapította, hogy az illető Mlaker Gusztáv 21 éves pettauai illetőségű pintér, aki kedvese féltékenysége miatt akart öngyilkossá lenni. A mentők a kórházba szállították, ahol megállapították, hogy a ballába eltört, továbbá külső és belső súlyos sérüléseket szenvedett.

— **A feleség és házibarát szökése.** Sadura Mihály bosnabrodí magánzó ma táviratilag jelentette a fiumei rendőrségnek, hogy Mária nevű felesége ellopott tőle ezer koronát és tizenhárom, hat éves, továbbá három hónapos gyermekével együtt Klein Lajos nevű szeretőjével Fiume felé szökött. A hűtlen asszony Amerikába akar utazni. A megcsalt férj kérte a rendőrséget, hogy szökevény feleségét gyermekeivel együtt tartóztassa le, kísértesse haza. Megemlítette a táviratban, hogy nejeinek Fiumében egy Premicsnik Paula nevű barátnője is van, akit valószínűleg fel fog keresni. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

— **A krassicai léghajószerecsétlenség emléke.** A krassicai léghajószerecsétlenség két áldozatának emlékét megörökítő a berlini Gesellschaft Luftschiffart Kollmar J. P., mint értesülünk, elhatározta, hogy Krassican a szerecsétlenség színhelyén emlékoszlopot állít fel.

— **Képek a vasuti kocsiban.** A francia vasutakon érdekes újítást léptettek életbe, az u. n. vasuti képeket. Egy francia mérnök az idea, s abban áll, hogy a szakaszok külsejét különféle időálló festményekkel borítják. Egyrészt változatossá teszik a vonatok egyhangu-

ságát, másrészt megkönnyítik a kocsik megtalálását. Hosszabb megállásoknál, mikor a közönség a vonatról az étterembe megy, mindenki jobban ráakad a maga kocsijára a kép után, mint szám után, melyet sokkal nehezebb emlékezetben tartani. A francia nyugati vasuton s a páris—középtengeri vonalon már próbát tettek ez újítással s rendkívül bevált. E képeknél az a főelv, hogy már messziről láthatók legyenek s lehetőleg egyszerű tárgyakat ábrázoljanak. A képek többnyire fehér zománcból készülnek, hogy még éjszaka is láthatók legyenek s kutyát, macskát, lilomot, trombitát, toronyt stb. ábrázolnak.

— **Lezuhant a hajófenékebe.** Heaida James 40 éves liverpooli illetőségű matróz tegnap délután öt óra tájban a Riva Salvatore horgonyzó „Oro“ nevű angol gőzös fedélzetéről az öt méternyi mély hajófenékebe zuhant. A szerencsétlen ember jobb lába eltört, ezenkívül különböző más sérüléseket szenvedett. A mentők a kórházba szállították.

— **Megszökött sörkocsisok.** A trieszti rendőrség távirati megkeresést intézett a fiumei rendőrséghez, hogy egyik trieszti sörraktár két alkalmazottja a sörös hordókkal megrakott kocsival megszökött. A két alkalmazott valószínűleg Fiume felé vette útját. A rendőrség az ismertetőjelek alapján intézkedett a két hűtlen kocsis letartóztatása iránt.

— **Ellopta a zálogcédulát.** Winkler Natalia fiumei illetőségű magánzó feljelentést tett a rendőrségen Dante Garina ellen. A feljelentés szerint Dante Garina, aki Zora leányának barátja volt, lakásának egyik szobájából elvitte egy zálogcédulát, amely egy hetven korona kölcsönrel elzálogosított aranyláncról volt kiállítva. Az öreg asszony leánya utján kérdőre vonta Garinát, aki beismerte, hogy a zálogcédulát tényleg ő vitte el a bezárt fiókból, de vissza fogja hozni. Minthogy a szerelmes fiatalember ígéretét maig sem váltotta be, kérte annak megbüntetését. A rendőrség letartóztatta a zálogjegy tolvajt s az iratokat áttette az ügyészséghez.

— **Kivándorlás Zemplénmegyéből.** Zemplénvármegye alispáni jelentése szerint, a megyéből 5 év alatt 51.000 ember vándorolt ki Amerikába és ennek körülbelül 25 százaléka utlevél nélkül ment ki.

— **Menetrendváltások az Ungaro-Croatánál.** 1910. évi január 1-től való érvényesítéssel a Fiume-Pola-Rovigno és Trieszt közötti hajóforgalomban a következő módosítások állanak be:

Hétfőn, szerdán és pénteken Fiume-Pola-Rovigno vonal személy- és áru-szállításra; indulás Fiuméből reggel 6 órakor, visszaérkezés Rovignóból kedden, csütörtökön és szombaton.

Kedden és szombaton Fiume-Poláig és vissza menő gyorsjárat; indulás Fiuméből d. e. 7.45 órakor; kizárólag személyszállításra.

Csütörtökön: Fiume-Istria-Trieszt járat; indulás Fiuméből reggel 6 órakor; visszaérkezés Fiuméba hétfőn d. u. 2 órakor.

Fiume és Lussinpiccolo között szintén új menetrend lép életbe következőképpen:

Minden szerdán és pénteken oda- és visszaközlekedő gyorsvonal kizárólagosan személyszállításra. Indulás Fiuméből d. e. 7.45 órakor. Továbbá minden kedden, csütörtökön és szombaton partmenti járat szerdán, pénteken és vasárnapon való visszautazással, személy és áruforgalom lebonyolítására.

A Rabaz-fiumei járat megszűnik és helyébe egy Cherso-fiumei vonal lép életbe: vasárnapok kivételével rendes napi járatok, indulás Chersóból d. e. 5.30 órakor Fianona, Bersec, Moschienize és Lovrana érintésével úgy az oda mint a visszautazásnál. Indulás Fiuméből d. u. 1 órakor.

A Fiume—Anconai vonal gyorsvonallá alakítatik át, miáltal úgy a menet mint a jövet tartama csökkentetik.

Egyidejűleg az 1910. évi január és február hóra szóló Fiume—Dalmácia—Albániai hajószolgálat menetrendje is közzétételik, mely szerint az indulások Fiuméből január 2-án és 18-án és február 3-án és 15-én fognak történni.

Végül további intézkedésig a Fiume—Cirkvenica—Novi közötti termes gőzhajó-járatok felfüggesztetnek.

— **Zsidók eidorádója.** Magyarországon nem igen panaszkodhatnak a zsidók. Az ő számukra Magyarország nem egyéb a tejjel-mézrel folyó Kanaánnál, ahol respektálják a velük született életrevalóságot. A hazai antiszemitizmus semmi másra nem vezethető vissza, mint hogy a tradícióktól nálunk se tudnak szabadulni az emberek. De éppen az izraeliták ott-honosságát jelenti az a körülmény is, hogy ma-holnap ezt az indulatot is a maguk részére sajátítják ki. Különös, hogy ilyen körülmények között a cionisták nem akarják belátni akciójuk sikertelen voltát. Hisz az az ígéretföldjét nem hagyja senki ott és nem megy neki a bizonytalan utnak, a bizonytalan országnak, ahol impressziókon kívül igazán keveset kaphatnának a nagy eszme végrehajtói. Mindezt pedig azért mondtuk el, mert a miskolci református és katolikus gimnázium mostanában a zsidó tanulók miatt perlekedik. A katolikus gimnázium emelni akarja a növendékek számát s kigyót békát kiáltva a református iskolára, saját falai közé invitálja az üldözött népfaj gyermekeit. Nálunk, ugymond, jobb a tanítási rend, nálunk alkalom nyílik a magán tantárgyak tanulására is, mert az intézet nem foglalja le a tanuló minden idejét, nálunk — és ez a legfontosabb dolog nincs antiszemitizmus. A református iskola azt kiáltja vissza, hogy a katolikusok érvelése igaztalan, mert sehol a világon nincs jobb dolga a növendékeknek, különösen a zsidó tanulóknak, mint náluk. Egy szóval a zsidó tanulókon a két iskola hajba kap s interduos litigantes tertius gaudet. A tertius itt a zsidó. Hát nem kacagató dolog cionizmusról beszélni Magyarországon?

— **Zátonyrajutott gőzös.** Tegnapelőtt nagy ködben és háborgó tengeren a „Navigazione Generale Italiana“ „Bucovina“ nevű gőzöse Ancona kikötőjébe érkezve a San Clemente zátony közelében sziklás zátonyra jutott. Az „Adigie“ gőzös mentésére indult s erős telekkel vontatni kezdte, a kötelek azonban elszakadtak s a „Bucovina“ zátonyon maradt.

— **A kikötőből.** December 28. Ékezett: „Styria“ osztrák gőzös Smirnába 163,000 drb. dongával és 60 tonna vegyes áruval.

Indult: „Mátyás király“ magyar gőzös Valenciába 180 tonna fával, 60 tonna babbal, 20 tonna magnésittel, 40 tonna vegyes áruval és 80 darab bikával.

— **Újvére a legszebb ajándékok Engelsrath J. ékszerész (Fiume, Dante-téri) arany-, ezüst-, ékszer-, óra és régiségkereskedésében kaphatók. Igen olcsó árak. Saját ékszerkészítő és javító műhely.**

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, dec. 28. A képviselőház ma délelőtt Rakovszky István elnöklésével ülést tartott. Az előterjesztések után Rakovszky felhatalmazást kér az elnökség részére, hogy az új év alkalmából a királynak a képviselőház jókívánatait tolmácsolhassa. Jelenti továbbá, hogy a bankbizottság Batthyány Tivadar gróftól elnöknek választotta meg. Napirend előtt Barta Ödön „A Wekerle-Kossuth kormány panamáit“ című röpirattal foglalkozik. Azt mondja, hogy a röpirat annyi szemetet foglal magában, hogy Magyarország külföldi presztizsét is elrontja. Meggyőződése, hogy a röpirat csak szenny és piszkos oduból került ki s csak azért foglalkozik vele, hogy legnagyobb megbotránkozását fejzehesse ki annak tartalmán. (Általános helyeslés.)

Wekerle Sándor miniszterelnök szerint a pamflet nemcsak a kormány tényeivel foglalkozik, hanem a magánbecsületben is gázol. A kormány nem indít sajtóper a röpirat szerzője ellen, hanem ehelyett az összes, a röpiratban említett iratokat leteszi a Ház asztalára, hogy mindenki megtekinthesse. (Általános helyeslés.)

Ezután az elnök elrendeli a felirati bizottság tagjainak megválasztása fölötti szavazást. A szavazás befejezése után Wekerle kijelenti, hogy az indemnitás benyújtása óta a politikai helyzet változott. A kormánynak többsége nincs,

deszignált miniszterelnök készíti elő a kibontakozást s ezért indítványozza, hogy a parlament ülését napolja el. A ház az elnapolási indítványt elfogadja. Ezzel az ülés véget ért.

Elnapolják a képviselőházat.

BUDAPEST, dec. 28. A képviselőház elnöki szobájában ma délelőtt a képviselőház ülésének megnyitása előtt értekezlet volt, amelyen a kormány tagjai és a pártvezérek vettek részt. Az együttes értekezleten elhatározták, hogy miután a kormány lemondott s Lukács László, a deszignált miniszterelnök a kibontakozás ügyében tárgyal, az indemnitás további tárgyalását nem folytatják, hanem a Ház üléseit elnapolják s az elnökséget megbízzák, hogy belátása szerinti időben a képviselőházat ülésre hívja össze.

A felirati bizottság megalakulása.

BUDAPEST, dec. 28. A képviselőház ülése után a felirati bizottság alakuló ülést tartott, amelyen a bizottság elnökévé Rátkay Lászlót, előadónak Nagy Dezsőt választották meg. Megbízták egyúttal a felirat sürgős megszövegezésével.

Megszökött katonarab.

ARAD, dec. 28. Popovics Kosta a harmincharmadik gyalogezred többször büntetett közlegénye, aki a nyáron ezredesét tetteg bántalmazta s azóta fogságban volt, ma reggel megszökött a börtönből.

Eltűnt adótiszt.

BUDAPEST, dec. 28. A lugosi rendőrség táviratilag közölte a fővárosi rendőrfőkapitánysággal, hogy Tillmann Aladár karánsebesi adótisztviselő eltűnt. A lugosi állomáson fölszállt a gyorsvonatra s azóta nyoma veszett. A rendőrség keresi.

Egy botránypör.

BELGRÁD, dec. 28. Az itteni törvényszék előtt e héten indul meg az a nagy politikai botránypör, amelynek középpontjában Sobric boszniai származású szerb pénzügyminiszteri hivatalnok áll, aki a szerb kormány rendelkezési alapjából 130.000 frankot elikkasztott. Másfél év óta vizsgálati fogságban ül a vádlott s megmarad első vallomása mellett, hogy tudniillik Milovanovics külügyminiszter utasításai szerint ezt az összeget a bosznia-hercegovinai bujtogatásokra fordította. Hivatkozik itt tanukul Milovanovics külügyminiszterre, Pasics akkori miniszterelnökre és Spaljovics osztályfőnökre. Milovanovics tagadja, hogy eféle utasítást adott volna, Pasics ellenben megerősíti Sobric vallomását. A végtárgyalás zárt ajtók mögött lesz.

A magyar-osztrák-szerb kereskedelmi szerződés.

BÉCS, dec. 28. A közeli napokban megkezdődnek a tárgyalások a magyar-osztrák-szerb kereskedelmi szerződés megkötésére. A szerződés szerint Szerbiának a husbevittelt megtiltanák.

A spanyolországi pusztulás.

MADRID, dec. 28. Zamora tartományban az áradás jelentékeny pusztítást okozott. Négy embert a víz magával sodort és ezek odavesztek. Sokan hiányoznak. Spanyolország és Portugália között a táviró és telefonösszeköttetés megszakadt.

OPORTO, dec. 28. A Duro kiáradt. Sok hajó megfeneklett a homokos partokon. A német Cyntra gőzös legénységéből csak hat embert mentettek meg. A Nestor német gőzös a folyó torkolatánál zátonyra jutott.

A chotzeni vasuti katasztrófa.

PRÁGA, dec. 28. Az összes lapok foglalkoznak az Uhersko-Chotzen közelében történt rémes vasuti katasztrófa borzalmas részleteivel. A katasztrófa után mintegy negyven parasztot a kik éppen templomból jöttek a mentéshez rendelték, az emberek azonban követelték előzetes kifizetésüket s mivel ezt meg nem kapták megtagadták segítségüket. Ezenkívül több értékes tárgy eltűnését jelezték be a katasztrófa elől megmenekedett utasok.

A muukások felhasználva az alkalmat a romok között talált értéktárgyakat ellopták. A postakocsiból is több értékes küldemény tűnt el. A katasztrófa felelősségével vádolt Zeiss vasuti tisztviselő ellen megindították a vizsgálatot s átadták a pardubitzai törvényszéknek.

AZ UJÉV KÜSZÖBÉN

a legszebb divatcikkek olcsó áron kaphatók

Schwarz és Gerő

divatáruházában

Fiume Via Governo a Lloyd szállóval szemben.

A helybeli Állami Polgári Fiúiskolában iskolaszolga felvétetik.

Járandóság: Természetbeni lakás, szabad fűtés ruhaátalány és megfelelő napibér. Jelentkezni délelőtt az igazgatói irodában: Állami iskolaépület, Via Ospedale 1. em. Délután és este az iskolaépület házmezeinél lehet felvilágosítást kapni.

ifj. Latcovich János

FIUME, Kossuth Lajos u. 2.

TELEFON száma 994.

Legolcsóbb női- és férfi divatáruház. Mennyasszonyi kelenyék. Legfinomabb és legdivatósabb gallérok és kélők, sétapálcák, nap- és esernyők, bőr- és cérnakeztyük. Női övekben nagy választék. Színes és :-: fehér ingek óriási raktára. :-:

Nyakkendők ingyen.

Fizetéses gyakornok vagy fiatal komptoirista

helybeli irodába azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.

Egy óriási tétel kiváló finom

perzsa- és szmirna-szőnyeg

érkezett, melyeket rendkívül olcsón árusítok ki.

Szekulesz-féle japán-áruház

Fiume Via Alessandrina. -- Szabad megtekintés

Az ujévi ünnepekre

ajánlok
kitűnő bőröspesenyét

Friss kocsonyahus kilgrként 1 K. 20 f. — Kedden és pénteken friss májas és véres hurka, naponta friss tormás virsli és szafaladé valamint minden egyéb hentesáru legjobb minőségben olcsón kapható

Szathmáry Györgynél

Főüzlet Vicoło Germania 1. sz.
Fióküzlet 1. Vásárcsarnok 17. sz.
Telefon 987.

Ujévre szopós malacok!

BAUER GRÜNWALD A magyarok
GRAND HOTEL D'ITALIE OTTHONA

VELENCÉ-
BEN

Elsőrendű szálló. — Ritűnő konyha.

Több lakás kiadó

Plasse San Nicolo 385. sz. házban 14 kor. havibérért.

Elegánsan butorozott szoba

fürdőszoba használattal, kilátással a tengerre kiadó Via Caserma 4. III. emelet 8. ajtó

VARIETÉ ORIENTALE

Fiume, Via Lavatoio
(Uj Kucich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből összeállított műsor.

Elsőrendű magyar énekesnők.

Kezdet 9 órakor. Belépti díj 1 korona.

Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

Ujévi ajándékok

a legjutányosabb áron kaphatók

Korniczai G.

üveg- és porcellánkereskedésében

Fiume Via Governo 22.

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Fiume Via Edmondo de Amicis 4. szám a város központjában.

56 szoba. Tágas éttermek. Nyáron szép kerthelyiséggel

Magyar konyha. Tiszta magyar és külföldi borok. Kőbányai Polgári Sör.

Estéknént Jonás Gyula hirneves cigányzenekarának hangversenye.

Tulajdonos Scala Nándor

Hromatka Adolf

könyvkereskedése
FIUME CORSO 11.
Magyar ifjusági könyvek óriási
választéka.

Ertesítem a n. é. közönséget, hogy

asztalos műhelyemet

Via Risorta 20. szám alatt megnyitottam.
Jó munkáért kezeséget vállalom s
javításokat pontosan eszközölök.
Meghívásra házhöz jövök.

Kiváló tisztelettel

Brávác József

Fiume első, legnagyobb és
legjobb hírnevű órázlete

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Nattich Henrik - Fiume (CORSO)
CHRONOMÉTER ÉS MŰÓRÁS.

Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-
hütte-féle gyártmányú elsőrendű órákban
és chronométerekben.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó árakon.
A kávéházban esténként HORVÁTH PALI
cigányzenekara GÁBOR kisbögös szolista-
val hangversenyez.
Minden szombaton este disznótor.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.
TULAJDONOS:
ifju BUDAI KÁROLY

FILIPPOVICH EDE

Uri és női fodrász terme

Fiume, Deák-korzó 30. szám
külön női teremmel, hol fejmosás vil-
lanyos készülékkel, hajfestés, manicure,
pedicure és mindennemű haj- és fésülési
munka kifogástalan jó és gyors kivitelben
végeztetik.

Előkelő uri fodrász terem.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajálja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizetek,
oalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

Butorozott szoba

(villanyvilágítás és fürdőszobával) I. emeleten
kiadó. Cim a kiadóban.

Peary és Cook

az északi sarkra érkeztek-e?

az a kérdés. Ellenben kétségtelen, hogy

ROSENTHAL LIPÓT

Dante-(Adamich) téri nagy magyar áruházában
a legnagyobb választék mellett legjobban és leg-
olcsóbban vásárol mindenki. Az olcsó szabott
ár drbon látható.

Külön nagy játékaruostály.

Állami tisztviselők, vasutasok, pénzügyőrök árkedvez-
ményben részesülnek. 10 képes lap 40 fillér.

Varieté Hotel Susak

Esténként elsőrendű művészi erők fellépte.

Renée Hallois táncosnő,
Drexler Adolf kómikus,
Denis Liliam amerikai ének. és tánc.,
Virágvölgyi Sárka magyar szubrett,
Breda Joseph kómiku,
Rudolf R. Jargon kómikus,
Santhaly Lucie német sanzonett,
Gergely Nusi szubrett,
Wirth Lona énekes szubrett,
Nichette Ottilie átváltozó táncosnő.

Végül kitérő bohózat:

Serenissimus a Variétében.

Kezdeté 9 órakor.

Belépti díj 1 kor

Scoglietto tér! Először Fiumében!

Az ünnepeken át naponta reggel tíz órától este hét
óráig látható a Scoglietto-téren

Anneta Hercegnő

a kéz és lábnélküli művésznő

ámulatos mutatványaival. Mellette egy külön sátorban
egy érdekes képtárlat, csakis felnőtteknek
naponta változatos műsorral. A n. é. közönség becses
pártfogását kéri

Braun Ignác tulajdonos

Rosenberger B.

nagy butorraktára

Fiume, Via Governo 22 (Corso) Telefon sz. 504.

Elsőrendű kőszén Johannesthali kőszén szobafűtésre

métermázsáinkint 3 koronáért házhoz szállítva

Braun Bernát és Társá-nál Fiume Via Stefano I.

Teljes vagonok és fuvarok
vételénél árengedmény.

Telefon 528.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart”, január 1-én hetedik évfolyamába jut és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szokimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.